

Arkeologisk undersökning i form av schaktövervakning 2016

Glimminge bytomt, fornlämning 65:1

ELKABEL

Jonstorps socken, Höganäs kommun
Skåne län

SKÅNE
ARKEOLOGI

Skånearkeologi
Rapport 2016:21

Per Sarnäs

Arkeologisk undersökning i form av schaktövervakning 2016

Glimminge bytomt, fornlämning 65:1

ELKABEL

Jonstorps socken, Höganäs kommun
Skåne län

Skånearkeologi

Per Sarnäs

Midgårdsgatan 3

216 19 Malmö

Tel: 0708-82 78 16

E-post: info@skanearkeologi.se

Webb: www.skanearkeologi.se

Arkeologisk undersökning i form av schaktövervakning 2016

Glimminge bytomt, fornlämning 65:1

Elkabel

Jonstorps socken, Höganäs kommun

Skåne län

Skånearkeologi

Rapport 2016:21

Författare: Per Sarnäs

Grafisk form: Anders Gutehall

Omslagsbild: Per Sarnäs

© Skånearkeologi 2016

Innehåll

Inledning	5
Topografi och fornlämningsmiljö	5
Undersökningsresultat	7
Referenser	8
Tekniska och administrativa uppgifter	9

Inledning

Med anledning av att Höganäs Energi drog en ny elkabel genom Glimminge by och den historiska bytomten (fornlämning nr 65:1 i Jonstors sockenn), beslutade Länsstyrelsen om en arkeologisk undersökning i form av en schaktövervakning.

Topografi och fornlämningsmiljö

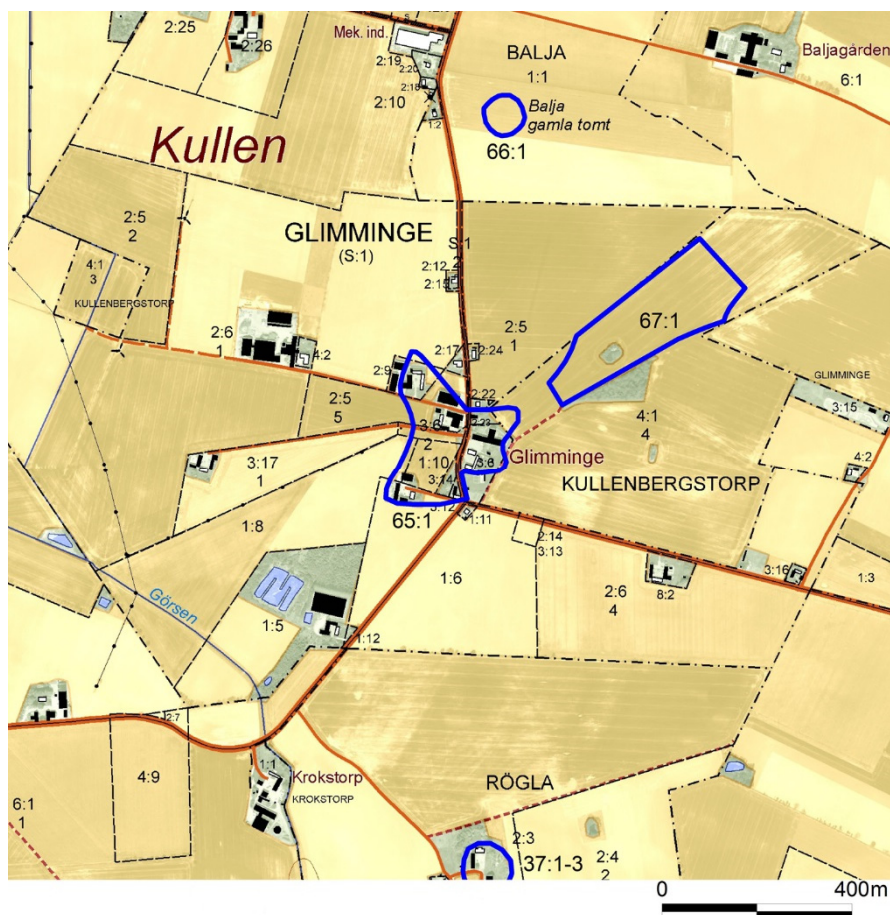
Ortnamn med efterleden -inge tillhör de äldsta ortnamnen och har troligen upphört att bildas före vikingatiden. Glimminge förekommer som ortnamn på flera ställen i Skåne och innehåller en förled som troligen består av verbet glimma. Namnet bör då syfta på något som glimmar eller lyser med syftning på glimmande vattenytor (Pamp 1983). Äldsta skriftliga belägg för Glimminge härrör från 1524 och skrivs då Glimhige i Krabbes jordebok (Skånsk ortnamnsdatabas).

Glimminge bytomt har enligt FMIS inte varit föremål för tidigare arkeologiska undersökningar.

Jonstorp 37:1 – Älvkvarnsförekomst på friliggande sten i sekundärt läge. Stenen är 1,15 m lång, 0,75 m bred och intill 0,45 m hög. På ovansidan försedd med 6 tydliga skålgropar, med diametrar om 0,05–0,09 m och djup mellan 0,01 och 0,02 m.

Jonstorp 37:2 – Fornsakssamling bestående av: 1 trindyxa, 3 tunnackiga yxor(eggpartierna), 1 tunnackig yxa (nackpartiet), 4 kärnyxor, 1 tjocknackig yxa, 4 spetsnackiga (?) yxor, 1 cylindriskt spånblock, 3 tjocknackiga yxor av sten, 1 spetsnackig yxa av sten, 1 gjutform för 2 nålar, 18 spån, 3 spånkrapor, 3 spånspetsar, 1 spånspets med tånge, 1 klubba (?) av bergart med skafthål (rörborrat).

Jonstorp 37:3 – Röglå gårdstomt, ca 100 x 90 m stor.

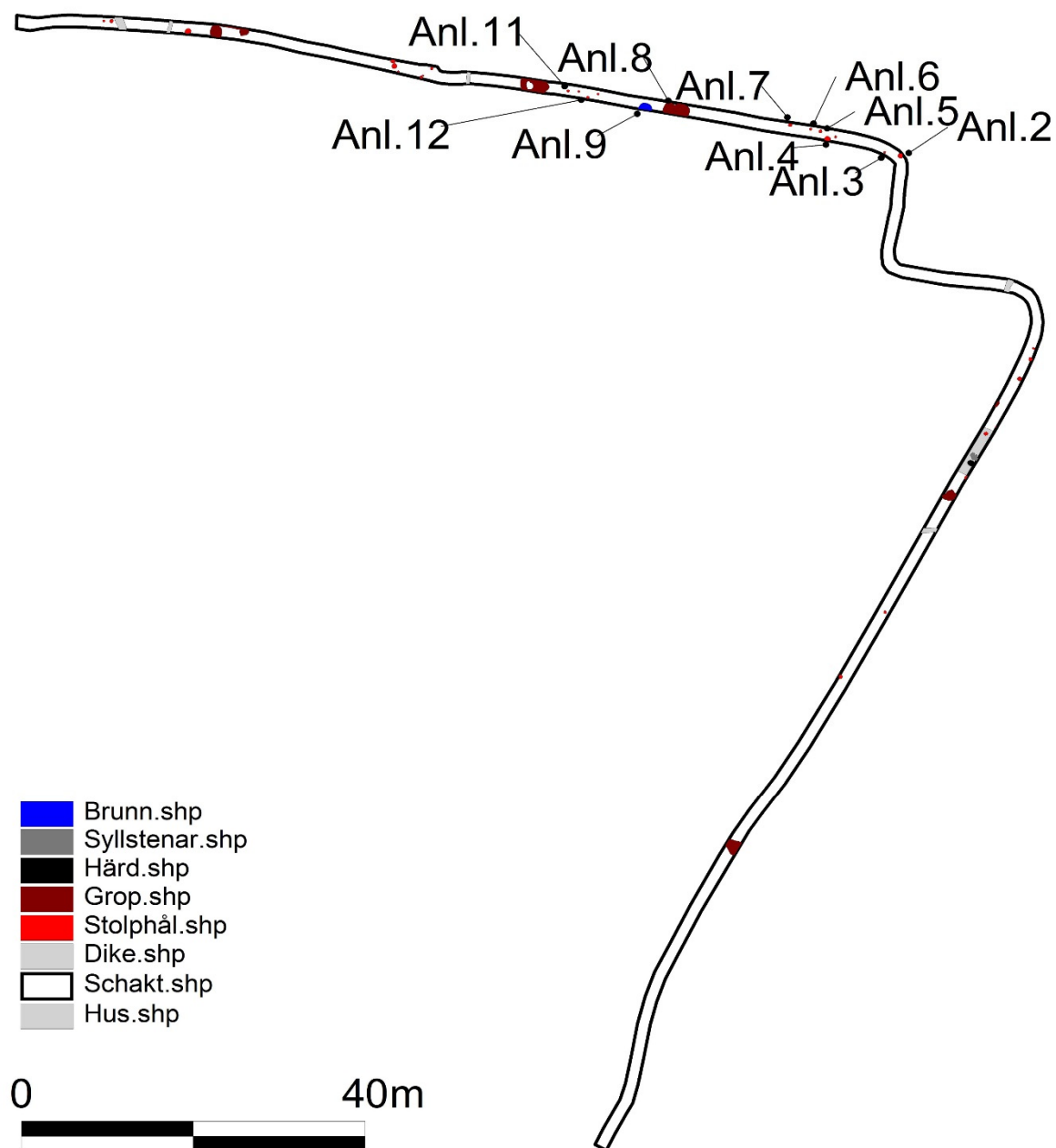

Figur 3. Del av fastighetskartan med de närmaste och i texten beskrivna fornlämningarna.

Jonstorp 65:1 – Glimminge bytomt, ca 330 x 290 m stor.

Jonstorp 66:1 – Balja gårdstomt, ca 80 x 80 m stor.

Jonstorp 67:1 – Uppgift om plats för borttagna/överplöjda högar/rösen (?). Området är ca 430 x 50–170 m stort. Platsen har tidigare kallats för Röråkern.

Figur 4. Schaktplan med undersökta anläggningar markerade med anläggningsnummer. De två stolphålen längst i väster hade en helt annan fyllning (ljusare) än övriga stolphål som var gråsvarta.

Undersökningsresultat

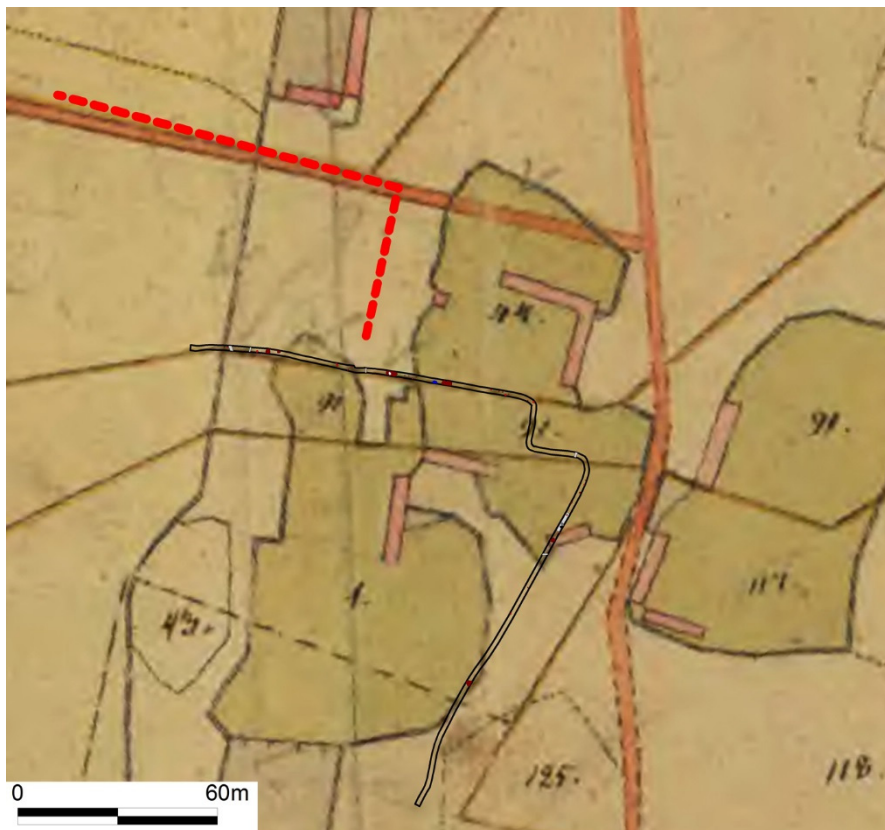
Schaktningen genomfördes i etapper. Man började med att ta av matjorden längs en sträcka och därefter grävdes själva kabelschaktet, kabeln lades ned och marken återställdes. De första 250 m övervakades på plats. Ytterligare 120 m schaktades utan arkeologs medverkan på plats. Istället tog platschefen bilder på den avschaktade ytan som skickades för bedömning. Vid oklarheter togs nya bilder och på detta sätt kunde det konstateras att det inte förekom några lämningar längs den sträckan. Denna sträcka var dessutom kraftigt påverkad av moderna schakt i samband med nedläggning av jordvärmeledning.

Det schakt som dokumenterades på plats var ca 250 m långt och hade en bredd av ca 1,5 m. Matjordsdjupet varierade kraftigt från ca 0,3 m upp till 0,8 m. I schaktet framkom sammanlagt 28 stolphål, 6 gropar/gropsystem, 5 diken, 1 brunn, 1 hård samt ett antal syllstenar. Av dessa anläggningar dokumenterades utöver själva inmätningen 8 stolphål och brunnen (anl. 9). I anl. 8 undersöktes en mindre del, men ingen sektion ritades. Brunnsektionen togs fram med grävmaskin varefter sektionen rensades för hand och ritades. Valet av vilka stolphål som skulle undersökas styrdes av en ambition att spåra strukturer som hus eller hägnader.

Det enda fynd som påträffades vid undersökningen av anläggningar var en skärva äldre rödgods från en kann, vilken framkom i en grop (anl. 8). I övrigt förekom ett par lösfynd av yngre rödgodsskärvor. I brunnen framkom rikligt med trärester i lagret strax ovanför det vattenförande lagret. Träresterna uppvisade inga spår av bearbetning och låg inte strukturerat som om de skulle ha varit rester av en brunnsfodring.

På de enskifteskartan från 1828 finns ett hus uttritat strax söder om där schaktet svänger 90° västerut. Vid schaktningen påträffades här stolphål/stenavtryck, syllstenar och ett lager av sten samt en bit av en tegelsten som sannolikt härrör från huset. Inga daterande fynd påträffades (se figur 5).

I den del av schaktet som gick i öst-västlig riktning påträffades betydligt fler anläggningar. Anläggningarna utgör sannolikt rester efter de två gårdar som har legat på omse sidor om en mindre väg längs med vilket schaktet löpte. Jordlagret var som kraftigast längs denna sträcka och det understa lagret bör beskrivas som ett kulturlager som har utsatts för jordbearbetning (se figur 5).

Figur 5. Schaktet liksom det schakt som inte besiktigades (röd streckad linje) inlagt på enskifteskarta från 1828. Rektifieringen är bra i nord-sydlig riktning men schaktet borde ligga några meter längre österut, såvida vägen i nord-sydlig riktning inte har flyttats längre västerut efter enskiftet. © Lantmäteriet

Det påträffades påfallande få fynd. Endast en skärva äldre rödgods (anl. 8) samt ett par skärvor yngre rödgods påträffades (inga fynd tillvaratogs). I övrigt påträffades en del djurben. De flesta anläggningarna undersöktes med metalldetektor men anmärkningsvärt nog så förekom knappt ens några järnföremål.

De lämningar som framkom verkar kunna kopplas till de gårdar och hus som kan ses på 1828 års enskifteskarta (se figur 5). Frånvaron av anläggningar i det schakt som inte blev föremål för schaktövervakning kan bero på att schaktet gick längre från den bebyggelse som finns på enskifteskartan.

Referenser

Kartmaterial

Fastighetskartan
Enskifteskarta, 1828

Internetreferenser

FMIS
<http://www.sprakochfolkminnen.se/sprak/namn/ortnamn/skansk-ortnamnsdatabas.html>

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer 431-26212-2016
Skånearkeologis diarienummer 201633

Län ..... Skåne
Kommun ..... Höganäs
Socken ..... Jonstorp
Fastighet ..... Glimminge 1:10, 2:5 och 3:6
RAÄ-nummer 65:1

Ekonomiska kartans blad ..... 3C7a NÖ
Koordinatsystem ..... Sweref 99 TM
N koordinat 6233717
E koordinat 352683
M ö.h. 8-9

Fältarbetstid 2016-09-20-2016-09-21
Antal arbetsdagar 2
Antal arkeologtimmar 15

Undersökt yta .....368 m²

Projektansvarig ..... Per Sarnäs
Uppdragsgivare .....Höganäs Energi

Kostnader

Fältarbete: 9 750:-
Rapport: 6 500:-
Tryck: 1 000:-
Fastighetskarta: 250:-
GPS/Nätverks RTK: 1 900:-
Resor: 1 800:-
Summa: 21 200:-